ĐỀ KIỂM TRA CUỐI KỲ I NĂM HỌC 2025-2026
MÔN: NGỮ VĂN LỚP 11
Thời gian làm bài: 90 phút

I. ĐỌC HIỂU (*4,0 điểm*)
Đọc văn bản:

QUÊ NGOẠI

- Thanh Thảo[1]-

(1)Có một nhà văn già, bạn tôi [2]
suốt đời thương mãi những hàng cau quê ngoại
ngày trẻ, tôi chưa tỏ
hình ảnh cây cau là hình ảnh mẹ mình
cứ mảnh mai nhẫn nhịn hiền lành
mà bão xô không gãy

(2)Hạnh phúc cho ai một đời thương quê ngoại
nơi những hàng cau vút thẳng nhu mì
nơi mẹ chợ chiều bóng ngả chân đi
phần con miếng mít
con cá viễn nhỏ nhoi phần chị
mà tôi gọi bằng dì
[...]

(3)dáng xóm làng như dáng cây cau
giặc đốt cháy bao lần, lại mọc
dáng người làng nhỏ như hạt thóc
bao năm đùm túm nuôi nhau

(4)quê ngoại tôi
nơi ông bà ngoại tôi nằm
nơi dì Ngoa dì Điện tôi nằm
ngọn đồi vang vọng tiếng chim
"khổ thế làm sao khắc phục"
rốn lũ mỗi mùa lai láng nước
bão tràn qua tốc mái trăm nhà

(5)Nghĩa Hành, quê ngoại tôi
ngày xưa ấy mắt mẹ buồn rười rượi
tôi làm sao hiểu
căn cớ má buồn
bao may mắn ngọn nguồn má trút cho con
con làm thơ vì có mẹ
khi về già quay về tìm gốc rễ
mới mơ màng nửa biết nửa không

(6)Quê ngoại tôi, Nghĩa Hành
những mùa trái quả ngọt dần
đắng cay như cũng bớt phần đắng cay.

(Trích Chùm thơ Thanh Thảo - Thanh Thảo, Tạp chí Văn nghệ Quân đội, ngày 14/5/2021)

Thực hiện các yêu cầu:
Câu 1 ***(0,75 điểm):*** Nêu dấu hiệu để xác định thể thơ của đoạn trích.
Câu 2 ***(0,75 điểm):*** Chỉ ra một biện pháp tu từ được sử dụng trong khổ thơ (3).
Câu 3 ***(0,75 điểm):*** Anh/chị hiểu như thế nào về hai câu thơ:
rốn lũ mỗi mùa lai láng nước
bão tràn qua tốc mái trăm nhà
Câu 4 ***(0,75 điểm):*** Phân tích vai trò của yếu tố tự sự trong khổ thơ (1).
Câu 5 ***(1,0 điểm):*** Từ hai dòng thơ cuối: *"những mùa trái quả ngọt dần/đắng cay như cũng bớt phần đắng cay"*, hãy rút ra một thông điệp về thái độ sống của con người trước những thử thách, gian truân trong cuộc đời? Lí giải? (Trả lời ngắn gọn không quá 5 dòng)
II. VIẾT ***(6,0 điểm)***
Câu 1 ***(2,0 điểm)***
Viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) cảm nhận về hình ảnh quê ngoại trong đoạn thơ sau của nhà thơ Thanh Thảo:

[1] Thanh Thảo tên khai sinh là Hồ Thành Công, quê ở tỉnh Quảng Ngãi, là nhà thơ luôn nỗ lực cách tân thơ ca, có ý thức tìm kiếm những cách biểu đạt mới qua hình thức câu thơ tự do với nhịp điệu, sự liên tưởng giàu sức gợi.
[2] Nhà văn Trang Thế Hy.

"*Hạnh phúc cho ai một đời thương quê ngoại*
nơi những hàng cau vút thẳng nhu mì
nơi mẹ chợ chiều bóng ngả chân đi
phần con miếng mít
con cá viễn nhỏ nhoi phần chị
mà tôi gọi bằng dì
[...]
dáng xóm làng như dáng cây cau
giặc đốt cháy bao lần, lại mọc
dáng người làng nhỏ như hạt thóc
bao năm đùm túm nuôi nhau"

Câu 2 ***(4,0 điểm)***

Viết bài nghị luận (khoảng 500 chữ) trình bày suy nghĩ về tầm quan trọng của lòng biết ơn đối với những sự hy sinh thầm lặng trong cuộc đời mỗi con người.

----- Hết -----

(Thí sinh không được sử dụng tài liệu.)